

KälarneNytt

En tidning för Kälarnebygden

årgång 13 nr 1

Jan 2017

OSCAR OHLSSON

Vid ett av mina återkommande besök i Kälarne noterade jag att grönytan vid busshållplatsen har döpts till ”Oskarsparken”. Det glädde mig att man på det sättet hedrar en av Kälarnes märkesmän. Mindre glädjande var att hans namn stavats fel. Namnet skall stavas med ett c, alltså skall det vara Oscarsparken.

Nå, men var då Oscar Ohlsson? Han föddes 15/2 år 1902 i Östmark, (eller Ystimarka”, som vi sa) som tvilling i en barnskara på 8. Tvillingbrodern Edvard kom att överta hemfastigheten. Oscar var en duktig elev i Västanede skola med särskild begåvning i matematik. Vidare studier var av ekonomiska skäl helt uteslutna.

Oscars yrkesbana började direkt efter skolan, som brukligt var på den tiden. Under vintern skogsarbete och under sommaren väg- och sågverksarbete mm. Han engagerade sig som 14-åring i nykterhetsrörelsen, ett engagemang som blev livslångt. ”Logen var både fritidsgård, diskussionsklubb och skola” sa han i en intervju. I logen träffade han också sin hustru Märta och snart föddes dottern Anita. Ett annat fritidsintresse var skidåkning, på 1920-talet den idrott som var dominerande i Kälarnebygden.

För Oscar var det självklart att gå med i Socialdemokraterna och redan 1931 blev han ordförande i kommunfullmäktige i dåvarande Håsjö kommun och fyra år senare, blott 33 år gammal, ordförande i kommunalnämnden. Eftersom det vid den tiden saknades kommunala tjänstemän var det ett betungande uppdrag. Än mer ökade hans arbetsbörda när han år 1939 fick ansvar för kristidsnämnden, ja arbetet blev så betungande att han måste lämna skogsarbetet.

När Kälarne ”storkommun” år 1952 bildades genom sammanslagning av Håsjö och Hällesjö socknar blev Oscar kommunalkamrer, den förste kommunala tjänstemannen. Han kunde flytta in i Kälarnes första kommunalkontor, nuvarande Stationsvägen 12, som med

Denna tidning sponsras av
KLOCKARS HÄLLESJÖ

anspelning på en känd teater i Stockholm, i folkmun snart kallades för "Oscarsteatern".

Efterkrigstiden var den tid på folkhemmet på allvar började byggas ut med grundskola, barnbidrag, utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp mm. Även om Oscar hade stor arbetskapacitet blev det så småningom nödvändigt att anställa fler och att bygga nya lokaler, nuvarande Stationsvägen 14, där "Ansjö skogs- och markkonsult" nu huserar.

När Kälarne sjukhus under senare delen av 1950-talet skulle byggas blev Oscar direktionens ordförande och senare också "syssloman". Hans engagemang för Kälarnebygden var helhjärtat. När han pensionerades 1968 valdes han in som ledamot i kommunalnämnden. Kommunal verksamhet utan Oscar var näst intill otänkbart. "Det torde knappast finnas en kommunalkamrer som känner till sin kommun och sina invånare så väl som Oscar" stod det i en tidningsartikel vid hans avgång.

När jag läst kommunala protokoll från f d Kälarne kommun har jag frapperats av den samverkan som präglade arbetet. Oavsett partifärg arbetade man för bygdens bästa. Många gånger kom Oscar för att samråda med min far, som representerade högerpartiet, inte för att gå bakom ryggen på sina partivänner utan i en strävan att nå för byn och bygden bästa resultat. Oscars vänfasthet och ärlighet var i det fallet mycket viktig.

Oscar förunnades ett långt liv, ett gott stycke över 90 år. Vid 88 års ålder fick han äran att under rubriken "Historien om ett kommunalt orakel" inleda Östersunds-postens artikelserie "Folkhemmets män".

Peter Frändén

Enligt uppgift är herrarna Arvid Edvardsson (S), Oscar Olsson (S), Algot Sundin (M), och Olle Eriksson (BF). Tavlan på väggen lär föreställa Georg Genberg (S). Vet någon av läsarna vem damen är och vilket parti hon representerade? Är bilden tagen i Hällesjö församlingshem? Vilket år kan det vara? Hör av er till Peter eller Runa i så fall.

Gäst eller främling i Kälarne

Undertecknad har tillsammans med Astrid Nyhlén och Siv Bergman haft förmånen att leda kursen ”Vardagssvenska” i Kälarne, ett studiematerial i Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhets (NBV) regi, alltsedan de första flyktingarna kom till Kälarne under vårterminen 2016. Även ABF och Kyrkan har bedrivit kursverksamhet under samma tid.

Vi har träffats varje onsdag och allteftersom veckorna gått har vi kunnat konstatera att deltagarnas kunskaper i svenska språket har ökat, men att ökningen säkert hade varit ännu större om de hade haft mer av daglig språkträning i naturliga sammanhang. Deras framtid är oviss, då endast ett fåtal hittills fått uppehållstillstånd. Många väntar ännu på ”intervjun” med Migrationsverket, som det talas om var gång vi träffas.

Hur är det då att vistas som flykting i Kälarne, nu när det snart har gått ett år sedan de första kom hit?

Jo, vi har blivit väl bemötta. Kälarneborna är snälla mot oss, intygar alla de närvarande. Men vi borde vara tillsammans med dem och umgås mer, säger de också. Ett önskemål som vi alla bör ta på allvar och verkligen fundera på vad just vi kan göra.

Barnfamiljerna är mycket nöjda med skolan och förskolan. De är nämligen mycket angelägna om att deras barn ska studera. I Afghanistan behandlas barnen ofta förfärligt illa i skolan. Detta har bl.a. terrorgruppen ISIS haft en stor del i, enligt föräldrar som nu vistas i Kälarne. Även de vuxna har upplevt mycket av diskriminerande behandling. Afghanerna är mycket rädda för presidenten och för att de kan komma att återsändas till sitt hemland. Särskilt de som kommer från familjer med anknytning till det militära.

Samma rädsla hyser även somalierna. Speciellt om de kan misstänkas för att ha gjort något som är ”haram”, (det som är helt förbjudet). De kan råka mycket illa ut om de återvänder. Bland annat är organisationen Al-Shabab mycket skrämmande. Den som t.ex. någon gång har sålt cigaretter i sin affär vet alltför väl vad som väntar om han skulle komma hem till Somalia.

Familjerna vi intervjuat säger att två egenskaper är viktiga för dem i deras nuvarande belägenhet, nämligen lugnet och tålmodet. Men en framtid i Kälarne kan de knappast tänka sig ändå. De vill ha möjligheter att få jobb, att studera vidare och bli användbara i samhället. I Kälarne är det ganska svårt för dem att få tag i vissa livsmedel, t.ex. kött och kyckling som är ”halal” (det som är tillåtet) samt vissa sorters ris i stora förpackningar, mjöl, speciella grönsaker, granatäppeljuice mm. Bussresorna till Östersund blir därför ganska kostsamma. Men vad som känns viktigast i deras nuvarande livssituation formulerar de så här: ”We want to be useful! We are not crazy! (Vi vill bli användbara! Vi är inte tokiga!) Jag kan också berätta att det har fötts fyra barn i Kälarnes invandrarfamiljer under året som gått. Tre av dem bor fortfarande kvar här. Inte illa!

Runa Westman

SPELAR ALLT FRÅN FOLKMUSIK TILL HÅRDROCK

Tomas & Roger är en spelmansduo som verkligen ser ut att ha roligt när de spelar tillsammans. Att förmedla glädje är en målsättning de alltid har vid sina framträdanden.

Tomas Andersson är säkert känd av de flesta här på bygden. Han som kommer från Kälarne, men som numera är bosatt i Östersund. Roger Andersson växte upp i Tierp, men bor nu på Frösön.

I sjuårsåldern fick Roger lyssna till en känd nyckelharpspelare, Leif Alpsjö. Det var en häftig upplevelse. Sedan dess har Roger spelat själv. Han började i musikskolan när han

gick i första klassen. Roger, som också är basist, spelar även dansmusik, punk, rock och pop. ”Allt från svensk folkmusik till Heavy Metal”, som han säger själv.

Tomas började spela när han gick i Västane skola. Han ger en eloge till musikläraren Björn Sundbris. Det var han som lärde mig improvisera, säger han. När Tomas gick musiklinjen på gymnasiet spelade han förutom akustisk gitarr även elgitarr och bas. Senare har han också spelat banjo. Nu har han planer på att vidareutbilda sig inom rock och folkmusik vid en folkhögskola.

Tomas och Roger hittade varandra för två och ett halvt år sedan. Det var på en ”dejtingsida” för musiker, på nätet.

För två år sedan gjorde de ”Tomas och Rogers julkalender”, som fortfarande finns att se och lyssna till på Youtube.

Folk tror ofta att det ska bli tråkigt när vi ska spela, berättar de. Gitarren och nyckelharpan brukar ju stå framme på scenen i förväg. Men lika ofta blir publiken överraskad av deras breda repertoar. En hit från 1800-talet som de gärna berättar om är ”Storsvarten” efter ”Byss-Calle”, en nyckelharpospelman från Uppland. Han spelade denna polska så

intensivt att två kolarbetare fick kraft nog för att veva upp en helt omöjligt tung kolvagn ur gruvan. Jag undrar om inte Rogers och Tomas musik, när den är som intensivast, också skulle kunna få folk att utträtta storverk. Vi har hunnit med en hel del under tiden vi har spelat ihop, berättar de. Från Stockholm till Gällivare, live på Radio Jämtland, välgörenhetsgala, begravningar, pubkvällar och julkmiddagar har de varit med. I Dalarna brukar de ofta bli anlidade.

Förra sommaren spelade de tillsammans med en av Sveriges bästa nyckelharpister, Olov Johansson. Han spelar nyckelharpa i folkmusikgruppen Väsen. I höstas inledde de firandet av Hamm & Nilssons 100-årsjubileum med framträdande på deras scen i butiken. Ja, alla här i våra trakter borde verkligen ta chansen att få träffa och lyssna till dessa skickliga, roliga och berättande musiker. Tro mig! Det är en upplevelse.

Runa Westman

Skidåkning i Kälarnebygden:

Det finns gott om skidspår i våra bygder.

I varje fall de dagar som kung Bore tillåter oss att hålla dem öppna.

Här är de spår som beskrivits av flitiga spårläggare vid KälarneNytts rundringning:

1. Albacken: Spår hålls öppna på sjön. På grund av snöbrist är inga andra spår uppåtkäta för närvarande.
2. Hucksjöåsen: Den trogne åkaren Roger Lindstein åker upp spår mellan gårdarna och i skogen, där så är möjligt.
3. Håsjö: Finns spår på Lillsjön. Eddie Backlund och Torleif Andersson ansvarar för spårningen. På Singsjön brukar det också finnas spår.
4. Hällesjö: Där finns ett nyupprustat spår som hålls i toppskick. Folk åker för fullt där. Spåret tar av från Åsvägen, meddelar Rolf Lundberg.
5. Kälarne: Åke Lundin håller ett populärt spår öppet. Det går till Norribodarna. Det är 6,4 km dit.
6. Sörbygden: Där finns spår uppåtkäta på sjön. När det blir mer snö kommer det att finnas skidspår i skogen.
7. Västanede: Kent Kvist och Eje Åhlander håller fina spår uppåtkäta på sjön.
8. Övsjö: Mats Eriksson har byggt en egen spårkälke. Med den håller han spår öppna på sjön och uppemot landsvägen och rundspår.

Från Fugelsta:

Den 18/2 upprepar vi fjolårets succé och bjuder in till skotercafé. Skyltning från Västerövsjö. Vi säljer hamburgare, våfflor med hemkockt sylt samt rykande färska stutar som vi bakar medan du väntar! Någon typ av barnaktivitet kommer att finnas. Självklart är man lika välkommen om man är bilburen eller fikasugen. Alla är såklart hjärtligt välkomna till Fugelsta!

Vårt skidspår är öppet och körs upp så länge vädret/vintern tillåter. Skidspåret börjar mitt-emellan uppfarterna till byn, alldeles före Stig och Mona Hansson. Vid infarten till Bjurås-vägen. Spåret ringlar upp över Bjuråsvägen, fortsätter över Bjuråsflon och tillbaka. Spåret är cirka 9 km. Allt som oftast finns både klassiskt och skatespår uppkörda. Pannlampa är att rekommendera för de som vill åka när mörkret trängt på.

Som vanligt går sommarmarknaden av stapeln första lördagen i augusti, vilket i år är den 5 augusti 2017.

Gällande vår ungdomsgård Furste Ungan kommer information längre fram. Håll koll på Kälarnebygden på Facebook.

Matilda Karlsson

Vårens trivselträffar:

31 januari: Filmpremiär i Västanede. ABF visar filmen ”Kvinnor i arbete förr, som vi minns i östra Jämtland”. I filmen medverkar bland andra Elisabeth Engberg, Berit Grapesjö, Berit och Marie Källström, Monica Ljungberg och Doris Vågeteg.

25 februari: i Västanede. Vi får följa med ”Tantvarning” på syjunta.

7 mars: i Västanede. Musik och sångunderhållning när den är som bäst, med Lars Grahn.

25 april: i Sörbygden. Gla´musik med hemliga, supertrevliga gäster.

30 maj: Boris och Johnny vid Måsjöforsen för fjärde året i rad.

Vi hälsar alla daglediga välkomna till våra träffar, som alltid börjar klockan 11.00 och alltid kostar 30:-

Monica och Sigbritt

Kälarne skola: Harjakt hösten 2016

Den 28:e oktober var det dags för harjakt på skogarna söder om Övsjö. Mörkret hade börjat ge vika och ett stilla duggregn mötte de tretton ungdomarna från Kälarne skola som skulle ut på praktisk jakt. Dessa elever läser jägarexamen på skoltid, varje fredag, och målet är att vid skolavslutningen i årskurs nio klarat av det teoretiska jägarprovet. Alla vet vi ju dock att det bästa sättet att lära är att varva teori med praktik och därav denna harjakt. Till vår hjälp hade vi hundförarna Björn Evert Andersson, Maj Söderström, Ove Söderström och Barbro Nylander. De gick med tre stövare, två Hamilton och en Finnstövare. Jaktledare för dagen var Mats Eriksson och till sin hjälp hade han sonen Magnus. Chaufför och rutin stod Kjell Eriksson för under dagen.

Vi samlades uppe på skogen vid en stockeld som brann och spred behaglig värme i den råa luften, denna eld ska Lars Häggström ha beröm för. Jaktledaren delade upp hur hundförarna skulle gå och eleverna fick därefter välja att följa med och gå eller vänta vid elden på uppdrag. Samtidigt som jakten började, sprack himlen upp och en blek oktobersol började så smått värma upp jägarna. Efter ett par timmar fick en av Hamiltonstövarna upp hare och ett välklingande drev ljöd runt deltagarna. Efter en liten stund fick även Finnstövaren upp så helt plötsligt var det två hardrev inom ett relativt litet område. Detta var ljuv musik för alla. Det bestämdes att posta ut och försöka komma åt hararna, men detta var inte lätt denna dag. Många var de elever som såg hare och kunde vittna om att jösse hunnit bli vit och därför buktade de inne i snårskog och ingen ville ut på väg. Men ljuv musik var det.

Ett antal korvar, kaffe och smörgåsar senare var det dags att avsluta dagen. Alla var oerhört nöjda och vi från skolan vill ge vårt största tack till de som var med och hjälpte oss denna dag. Det är ju både roligt och viktigt att ge ungdomar chans att komma ut i skogen, inte stänga ute de som ska ta över jakten i framtiden. Så tack alla och hoppas vi ses igen!

Och nu fortsätter jägarskolan även under vårterminen!

Elever och personal Kälarne skola

Se bilder från jakten på www.kalarnenytt.se

**Ett stort Tack även till de lokala museerna som ville ta emot oss
och visa sina fina samlingar!**

Giraffmuseet, Gullik Sundin

Radiomuseet, Sune Kvist

Tomtemuseet, Solveig Nässlin

Tantmuseet, Astrid Nylén

Vänligen, Kälarne skolas elever och personal

Oktober- jakt på hare

Kälarneelever med jaktledare i Övsjöskogen

Från kojor och skog

Ur Hans-Erik Nilssons berättelser

Sagesperson :

Vilhelm Lindstein

Vilhelm Lindsteins storebror Edvin var född 1898. När Edvin var 16 år körde han timmer i Gransjöberget med en ung norsk häst. Det var ju körning på doning en lång bit, men sista biten nerför berget var så brant att dom fick lossa geten och släpa ner lasset sista biten mot sjön. Nu hände det så att geten inte lossnade, utan lass och häst bar iväg nerför berget. Allt hamnade i ”åvält”. Hästen blev sönderslagen men kunde ta sig till ”byss”, men måste slaktas. Vilhelm sa att det var en mycket bra häst.

Sådana jobb fick en sextonåring göra.

Också Vilhelms berättelse:

Vilhelm var 14 år och högg timmer och bodde med sin far och några andra i en primitiv koja nära Västermörtsjön. En dag i veckan skulle Vilhelm till byn för att ”läsa för prästen”.

Vanligast fick han ju gå, men en dag var det så kallt att hans far, Nisse, inte vågade släppa iväg honom ensam. Han bäddade ner pojken i en släpa och offrade en arbetsdag.

Och när man hört vilka fordringar Nisse Lindstein hade på sig själv, sina hästar och sina söner, då undrar man ju varför det var så viktigt med dessa läsdagar för prästen.

Sagesperson:

Linnéa Westerlund

”Spetjedisken”

I hushållet var det många karlar som levde borta på matsäck under veckorna. På lördagsafton kom dom hem och hade med sig slarvstrumpor och så det allra värsta - spetjedisken! Det var att lägga i blöt och skrapa, blötlägga och borsta och skrapa.

Att dom själva skulle diska av det värsta medan det var hanterligt - den tanken fanns inte.

Friluftsdagar i Bräcke

17:e och 18:e januari har elever och personal från åk 1-6 Kälarne skola varit på friluftsdagar i Bräcke Ishall. Det har åkts skridskor, spelats hockey och lekts lekar på isen, dessutom så fanns det ett skidspår utanför ishallen för den som hellre ville åka längdskidor. Efter dessa dagar laddar vi vidare mot framtida friluftsdagar under vårvintern!

Kälarne IK Fotboll laddar inför en ny fotbollssäsong! Ledare sökes!

Fotbollssektionen vill under det kommande året starta upp nya träningsgrupper för barn och ungdomar, därför så söker vi nu ledare som kan tänka sig att hålla i träningen en gång i veckan under sommarhalvåret. Tidigare fotbollserfarenhet är inte ett måste, utan fokus kommer ligga på att ha roligt och skapa ett intresse för fotboll. Exempel på åldersgrupper skulle kunna vara 6-8 år och 9-11 år.

Spelare sökes!

Kälarne IK:s flicklag laddar för en ny säsong och efterlyser nu nya spelare till laget.

Ålder 13-16 år. För mer information om träningstider och tränare besök gärna hemsidan. <http://www.lagsidan.se/kiktjejer>

Fotbollssektionen

Ungdomsgården i Kälarne

Varje fredag kväll (med några få undantag) håller vi Ungdomsgården i Kälarne öppet. Vi välkomnar först de yngre barnen mellan 17:00-19:30 och sedan mellan 19:30-22:00 är det dags för de äldre. Varje fredag brukar vi ha sammanlagt mellan 20-40 barn och ungdomar som besöker oss, vi försöker vara två vuxna varje pass som ideellt håller ordning och reda.

Det finns många olika aktiviteter som barnen sysslar med under fredagskvällarna. Vi har ett biljardbord, ett pingisbord (med nyinköpta rackets till!), en stor teve med en Wii-konsol, ett hockeyspel, massor med sällskapsspel, mm. Vi har ett nyrenoverat pysselrum, som genast blev en stor hit bland barnen, där det ritas, målas, limmas, tejpas och glittras!

Varje vecka bjuder vi barnen på någon form av fika, vi brukar ha en massa hjälpredor som hjälper till i köket då fikaten ska ställas i ordning. Det tar oftast väldigt lång tid, men det är otroligt roligt och givande! Vi brukar bla baka chokladbollar, pizza, varma mackor, fruktsallad samt massor med annat, flera gånger har vuxna asylsökande bidragit med deras lands specialiteter, spännande och gott!

Många av barnen som kommer är från de asylsökande familjerna och det märks att behovet från deras sida av gratis kvällsaktiviteter är stort och de är oerhört tacksamma och glada över den här möjligheten till fritidssysselsättning. Ungdomsgården i Kälarne fungerar på så vis inte bara som ungdomsgård utan även som en fantastisk del av den viktiga integrationen! Se bilderna i färg på hemsidan www.kalarnenytt.se

Jenny Nilsson

Stina och Devin fixade tårtorna.

En av skapelserna
i nya pyssel-
rummet.

Emma och Maryam dekorerar
pepparkakor.

Vi dekorerade pepparkakor
före jul.

I nya pysselrummet är Devin,
Vinga, Maryam m.fl. fullt
upptagna.

Kälarne/Sörbygden PRO-förening informerar

Föreningen har för närvarande cirka 210 medlemmar,
men vi välkomnar gärna fler!

Vi har en bred verksamhet som vi tror ska passa många.

Boule: ansvarig Börje Nilsson tel. 0696-406 66

Vattengymnastik: ansvarig Monica Ljungberg tel. 070-379 37 58

Seniordans: ansvarig Ingrid Litzell tel. 0696-403 81 och Eva Persson tel. 070-220 06 71

Cirkelverksamhet: När det gäller cirkelarna vill vi gärna veta vad ni vill göra.
Ring Monica 070-379 37 58 eller ABF Bräcke tel. 0693-104 25

Bingon: Börjar 18 januari kl. 17.45 i Västane församlingshem

Lördagen den 25 februari PRO Afternoontea med quiz i Västerövsjö bygdegård
kl. 15.00

Tisdagen den 14 mars Årsmöte 2017 i Västane församlingshem kl. 11.00

Första veckan i april Pimpelfiske på Ansjön

Den 25 maj har vi 80-årskalas på Tossengård i Sörbygden

Juni, juli och augusti sommarlov

Klipp ut och spara. PRO-träffar är öppna för alla.

Endast Års- och Höstmöte kräver medlemskap.

Medlemsinfo Kälarnebygdens förening: Bankgiro 5404-9606

Genom att vara medlem stöder Du föreningens ambitioner att verka för en positiv utveckling för Kälarnebygdens invånare, företag och föreningar. För att bli medlem betalar Du/Ni en engångsinsats och en årlig medlemsavgift. Medlemsavgifter 2015:

	Enskild	Familj	Förening	Företag
Insats (engångs-)	50	100	100	500
Årlig medlemsavgift	100	100	100	200

Utnyttja RUT-avdraget och låt mig hjälpa dig med Wifi, Smart-TV, dator, skrivare, surfplatta etc. i lugn och ro hemma hos dig.

Läs mer på www.nymon.se eller ring 070-3354355

Kyrkan:

Söndag 29/1 Kl. 11 **Gudstjänst** Västane församlingshem

Söndag 5/2 Kl. 11 **Gudstjänst** Hällesjö kyrka

Söndag 12/2 kl. 18 **Gudstjänst** Västane församlingshem

Onsdag 15/2 kl. 14 **Andakt** Tallgläntan

Söndag 26/2 Kl. 11 **Gudstjänst** Hällesjö kyrka

Söndag 5/3 Kl. 11 **Gudstjänst** Håsjö nya kyrka

Söndag 12/3 Kl. 18 **Gudstjänst** Hällesjö kyrka

Onsdag 15/3 Kl. 14 **Andakt** Tallgläntan

Söndag 26/3 Kl. 18 **Gudstjänst** Håsjö nya kyrka

Söndag 19/3 gemensam gudstjänst tillsammans med Bräcke-Nyhem, Gällö-Revsund, Fors och Ragunda församlingar i Ragunda kyrka kl. 15

Alla församlingarnas 5 körer sjunger

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/hasjopastorat

Se tidningsbilderna i färg och läs KälarneNytt på www.kalarnenytt.se

Nästa nr av KälarneNytt, nr 2, 2017 trycks den 24/3. Manusstopp: 17/3.

Redaktör samt annonser och sponsring: Runa Westman, 070-349 12 09,
e-post runwes@telia.com

Ordförande i Kälarnebygdens förening: Michael Löfgren, 070-666 56 74
Eller 0696-403 01 (hem) e-post michael.lofgren@poles.se